

Weerter Boeren willen duidelijkheid en perspectief

Wij als boeren uit Weert zijn flink geschrokken van het Limburgs Offensief Stikstof (LOS). Het voorstel heeft gezorgd voor onrust en een nog grotere onzekerheid over de toekomst van ons als agrarische ondernemers in het gebied Weert. We zien nu al grote veranderingen in dit gebied, die meer op vrijwillige basis fors bijdragen aan het oplossen van het stikstofitem. De beëindigingsregelingen zorgen hier bijvoorbeeld voor. Onderhavig provinciaal voorstel gaat veel verder dan dat en het roept tal van vragen op over de praktische uitvoerbaarheid, de haalbaarheid, het uiteindelijke en met name het behoud van perspectief voor de omgevingsbewuste agrarische ondernemers die willen blijven ondernemen in dit gebied.

Onrealistische doelen

Te lezen is dat een belangrijk doel van het beleid is om de vergunningverlening voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen weer op gang te brengen. Wij vragen ons af of de voorgestelde maatregelen dit effect wel kunnen hebben. De gestelde doelen waarbij de Kritische Depositie Waarde een centrale rol blijft spelen, zijn niet realistisch en kunnen om die reden niet als doel worden gehanteerd in het LOS. Door dit wel te blijven doen kan er geen enkel draagvlak ontstaan bij de ondernemers in het gebied om bij te dragen aan het zetten van stappen. Er zal fundamenteel anders naar de ontwikkeling van de natuur gekeken moeten worden dan nu het geval is. Pas dan kan worden geconcludeerd dat er zowel toekomstperspectief is voor de sector alsook herstel van natuur en water wordt bereikt. Daarbij komt dat de onzekerheid van de haalbaarheid van het LOS wordt vergroot doordat belangrijke onderdelen zoals budgetten, monitoring en financiering zijn doorgeschoven naar een latere fase.

Grote impact op grondgebruik

Het nu voorgestelde LOS heeft grote invloed op het grondgebruik in het gebied. Veel gronden liggen binnen de invloedssfeer van Natura2000 gebieden, beekdalen of andere functies waarbinnen beperkingen gaan gelden. Zo wordt in het LOS aangegeven dat ingrepen op het punt van beregening, drainage, bemesting en gewasbeschermingsmiddelen ingrijpende gevolgen zullen hebben buiten de Natura2000 gebieden en wordt gesproken over absolute verboden op dat vlak. Wij begrijpen dat deze ingrepen niet op vrijwilligheid berusten, waardoor deze ingrepen het bestaansrecht van de grondgebonden agrarisch bedrijven direct aantasten.

Als motivatie voor de noodzaak wordt aangegeven dat pas als deze maatregelen zijn gerealiseerd, vergunningverlening weer op gang kan komen. Of dat laatste doel ook daadwerkelijk wordt bereikt is maar zeer de vraag in de huidige situatie. Naar onze mening dient er principieel iets te wijzigen in de aanpak en grondhouding om dat doel te bereiken.

Grote impact op veehouderijbedrijven

In het gebied Weert/Nederweert is op door de opeenvolgende beëindigingsregelingen voor veehouderijen een forse selectie gaande tussen stoppende en blijvende veehouderijen. Het aanbieden van deze beëindigingsopties heeft enerzijds grote gevolgen voor de structuur van de veehouderij- en aanverwante bedrijven in de omgeving, maar draagt tegelijkertijd bij aan de daling van de stikstofbelasting op de natuurgebieden in het de regio.

De nu in het LOS voorgestelde aanpak gaat echter veel verder. Zo is te lezen dat in ieder geval bij het gebied "Sarsven en de Banen" drie bedrijven gedwongen worden om te beëindigen of te verplaatsen. Aangezien bedrijfsverplaatsing binnen de provincie op dit moment praktisch niet realistisch is, betekent dit feitelijk een gedwongen beëindiging. Voor bedrijven bij andere Natura2000 gebieden kan dit effect ook plaatsvinden alhoewel daar nog geen bedrijfsaantal is genoemd. Waarom wordt hier geen perspectief geboden door bijvoorbeeld ook innovatie en technische aanpassingen als alternatief te zien? Zeker de groep ondernemers die wél wil blijven ondernemen wordt op dit punt het perspectief ontnomen. Verder zien we het voornemen om de emissierechten van bedrijven af te gaan romen bij intern salderen met zelfs een hoger percentage dan 30%. Aangezien er de afgelopen jaren in dit gebied veel bedrijven aanpassingen hebben gedaan die als "intern salderen" worden gezien en hiervoor inmiddels met terugwerkende kracht een vergunningplicht geldt, is de impact van een dergelijk grote afroming voor ondernemers die de afgelopen jaren te goeder trouw hun bedrijf hebben aangepast, groot. Het blijkt niet uit het LOS dat hier rekening mee wordt gehouden door de invoering van het hoge afromingspercentage.

Nieuwe natuur en grondclaim

In het LOS wordt opnieuw een zware grondclaim gelegd en uitgebreid ten behoeve van nieuwe verbindingzones, nieuwe natuur en beperkingen in de zogenoemde groenblauwe mantel. De conclusie van deze zware grondclaim is dat ook dit gevolgen heeft voor de ondernemers in de regio. Grond voor de voedselproductie wordt of volledig onttrokken aan de landbouw, of het nieuwe gebruik draagt nog maar in zeer beperkte mate bij aan de voedselproductie. Dit terwijl ook hier weer sprake is van grote twijfel of de gestelde doelen, zoals het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van Natura 2000-gebieden, nu wel praktisch haalbaar worden in onze sterk verstedelijkte provincie met een veranderend klimaat. Die extra grondclaim wordt ook en misschien wel vooral door extensieve bedrijven als een serieuze bedreiging gezien.

Onzekerheid over landelijke- en provinciale afstemming

De stikstofaanpak van Limburg is nog in ontwikkeling en wordt beïnvloed door landelijk beleid dat eveneens in beweging is. Ondernemers verkeren daardoor in grote onzekerheid en zijn niet in staat een keuze te maken over de toekomstige bedrijfsvoering. Het gevolg is dat door deze onzekerheden de ontwikkelingen in het gebied op dit moment zo goed als stil liggen, terwijl dynamiek juist zorgt voor het zetten van stappen die ook de Limburgse natuur ten goede komen. De recent gepresenteerde "Handreiking Agrarische Blijversaanpak Limburg" wordt door dit LOS grotendeels feitelijk inhoudsloos gemaakt voor ondernemers in de regio Weert/Nederweert.

De behoefte aan één beleid waarin duidelijkheid en perspectief voor de agrarische ondernemers de hoofdthema's zijn, is dan ook groot. Het enkel benoemen van die onderwerp en aangeven dat dit een onderwerp is dat bij de landelijke overheid wordt geagendeerd, is te weinig concreet.

We hopen dan ook dat bij het uiteindelijk vast te stellen LOS deze hoofdthema's wel concreet worden ingevuld. Wij als Boeren van Weert verzoeken u om uitdrukkelijk naar oplossingen te kijken en de belangenorganisaties te betrekken bij de verdere planvorming en daadwerkelijke uitvoering.